

SRPEN 2021

ČÍSLO 8

ROČNÍK XIX

PLZEŇSKÝ KRAJ

www.plzensky-kraj.cz

Jan Soukup

UŽ NEUMÍME
BÝT SOUSEDY

3 Úvodní slovo

Železniční tragédie spojila záchranáře a místní

Před Přešticemi vyrostou osm mostů

4 Krátké zprávy

Práci úředníků zrychlí roboti

Haydnovky jdou do Itálie

5 Janovský mokřad je přírodní rezervací

Přijďte ponocovat s netopýry do Chotěšova

6 Galerie je zase o krok blíž realizaci

7 Vydejte se po Zlaté stezce

Kraj má devět nově oceněných regionálních potravin

Kalendářium

8 Rozhovor s Janem Soukupem

10 Sportovní talent AIS

Univerzita slaví 30 let koncertem Tata Bojs

Žáci a studenti od nás se ve světě neztratí!

11 Mobilní očkování

Cenu kvality získalo KERMI a centrum sociálních služeb z Města Touškova

12 V Horní Bříze pomáhají klientům i s videohovory

13 Do školy autobusem a vlakem

14 Hydepark na téma doprava

Plzeňský kraj
Měsíčník vydává:
Plzeňský kraj,
Škroupova 1760/18,
301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada:

Václav Cínádr, Markéta Čekanová, Vladimír Frouz,
Jiří Leščinský, Eva Mertlová, Inesa Plassová, Jindra Radová,
Jiří Struček, Eva Šafránková, Michal Šašek, Petr Vanka,
Aneta Vaňousová

Periodický tisk územního samosprávného celku

Náklad: 250 000 kusů

Datum vydání: 20. 8. 2021

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Registrováno pod číslem: MK ČR E 14873

Distribuce výtisků zdarma

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Foto na titulní straně: Jindra Radová

Filmový festival Finále Plzeň

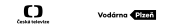
24.—29.09.2021

Festival finančně podpořili

Generální mediální partner: Oficiální voda a partner festivalových cen

Hlavní partneři

Partner festivalu

FANDÍME DIVADLU

29. Mezinárodní festival Divadlo, Plzeň 15.—23. 9. 2021

ZA PODPORY: MINISTERSTVO KULTURY, Divadelní Plzeň, PLZEŇSKÝ KRAJ

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER: Česká televize

MEDIÁLNÍ PARTNER: EURONOVA GROUP

POŘADÍ MĚSTO PLZEŇ, Divadlo a K. Tylova a Divadelní obec ve spolupráci s Divadlem Alfa a z. s. Johan.

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DIVADLO

PLZEŇSKÝ KRAJ | IREPORT.CZ | Kulturní Plzeň

ŽEBŘÍK
OD ROKU 1992
IREPORT MUSIC AWARDS

MIRO ŽBIRKA | MICHAL PROKOP
ANNA K | JOHN WOLFHOOVER
MARPO x TROUBLEGANG | DJ STAGE
MAREK TAČLÍK | ŽOFIE DAŘBUJÁNOVÁ

3. ZÁŘÍ 2021
19:00 @DEPO2015 PLZEŇ

PŘEDPRODEJ 490 Kč / VIP 990 Kč

www.anketazebrik.cz

Lukrena | REGIONÁLNÍ POTRAVINA | MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ | PLZEŇSKÝ KRAJ

SLAVNOSTI JABLEK
A VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ SOUTĚŽE
přímou v sadech

REGIONÁLNÍ POTRAVINA PLZEŇSKÉHO KRAJE 2021

SADY NEBÍLOVY, NEDĚLE 26. ZÁŘÍ 2021 OD 11:00 DO 18:00

www.sadynebilovy.cz | www.plzensky-kraj.cz | **VSTUP ZDARMA!**

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři, právě v rukou držíte nové číslo magazínu Plzeňský kraj, které jste dostávali do svých schránek pravidelně každý měsíc. Záměrně uvádím předchozí větu v minulém čase, neboť z měsíčníku se od tohoto čísla stává dvouměsíčník, který bude v tištěné formě nově vycházet pouze v sudých měsících. O pravidelné čtení ale nepřijďte. V lichých měsících se můžete těšit na elektronické vydání magazínu, kde naleznete zajímavé rozhovory, soutěže o vstupenky na různé kulturní akce nebo tipy na výlety po našem kraji. Pokud chcete magazín dostávat pravidelně do svých e-mailových schránek, přihlaste se k jeho odběru v průběhu září na krajských internetových stránkách www.plzensky-kraj.cz.

Vzhledem k přetrvávajícím problémům s distribucí magazínu do poštovních schránek v krajské metropoli zde vznikne hustá síť distribučních míst, kde si svůj oblíbený magazín budete moci při cestě z práce či nákupu vyzvednout. Jejich seznam naleznete také na webových stránkách kraje a v příštím vydání dvouměsíčníku.

To ale není všechno. Od září spouštěme Podcasty Plzeňského kraje, ve kterých na vás čekají zajímavé rozhovory s výraznými osobnostmi, které nám mají co říct. Mám velkou radost, že hned na úvod si můžete poslechnout rozhovor s panem architektem Janem Soukupem. Podcasty již nyní najdete na krajském Facebooku a YouTube, od září pak i v aplikacích Spotify, Podcasty (Apple) a Podcasty Google. Věřím, že tuto novinku přivítáte a její poslech vám zpříjemní například cestu do školy nebo do práce.

Inspirativní čtení, ale i poslech vám přeje za celou redakční radu

Michal Šašek
šéfredaktor

Železniční tragédie spojila záchranáře a místní

© MV - GŘ HZS ČR, Oddělení dokumentace, Bc. Roman Půta, 2021

Počátek srpna poznamenalo železniční neštěstí na trati Plzeň – Domažlice. Západní expres jedoucí z Mnichova se u Milavče čelně srazil s osobním vlakem RegioShark, který jel do Domažlic. Oba strojvůdci byli na místě mrtví, další žena zemřela během několika hodin v nemocnici. Desítky dalších cestujících byly zraněny, část těžce. Zasahovaly všechny složky integrovaného záchranného systému včetně čtyř vrtulníků. V nemocnicích v Plzeňském kraji lékaři ošetřili čtyřadvacet lidí, sedm pacientů je v plzeňské fakultní nemocnici a sedmnáct v krajských nemocnicích v Domažlicích, Klatovech a Stodu. Dva zraněné záchranáři převezli do Prahy. V kulturním domě v Milavči bylo zřízeno improvizované trauma centrum, kde vypomáhali i místní.

„Ráda bych poděkovala všem složkám IZS a také řadě dalších zdravotnických záchranných složek, které neváhaly a okamžitě nabídky svoji pomoc. Rovněž si vážím přeshraniční pomoci zdravotníků z Německa, kteří se nemalou měrou zasloužili o pomoc lidem, kteří k nám přicestovali ze zahraničí. Moc děkuji také všem nemocnicím a jejich pracovníkům za péči o zraněné pasažéry. V neposlední řadě patří mé poděkování starostovi obce Milavče, panu Vojtěchu Weberovi, za rychlou reakci a pomoc,“ uvedla hejtmanka Plzeňského kraje Ilona Mauritzová.

Nehoda u Milavče je nejhorším železničním neštěstím od loňského léta, kdy při čelní srážce vlaků u Perninku zemřeli dva lidé.

U Přeštic vyrostou osm mostů

Po velkou část léta trápila řidiče při jízdě z Přeštic do Plzně objížďka. Důvodem byla stavba nové silnice I/27 mezi Šlovicemi a Přešticemi. Novostavba čtyřproudé komunikace navazuje na úsek Litice – Šlovice, který řidičům slouží od roku 2003.

Stavba šesti kilometrů silnice potrvá 51 měsíců. Důvodem jsou složité geologické poměry v úseku mezi Vysokou a Horní Lukavicí, kvůli nimž je nutné stavět po částech, s přestávkami na ulehnutí materiálu. Nová komu-

nikace bude mít také osm mostů – buď po nich povede, nebo se budou klenout přes ni.

Silnice I/27 je významnou spojnicí severních a západních Čech s Bavorskem. Na území Plzeňského kraje probíhá její postupná modernizace. Na právě budovaný úsek v hodnotě 911 milionů korun, jenž by měl být uveden do provozu v roce 2024, v budoucnu naváže obchvat Přeštic, který tomuto městu významně ulehčí a zkrátí cestování mezi Plzní a Klatovy.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

TURISTÉ PŘIPOMNĚLI
KARLA BÍLKA

Pamětní desku Karlu Bílkovi, svému dlouholetému místopředsedovi, odhalili členové domažlického Klubu českých turistů. Karel Bílek založil tradici odemykání a zamykání České studánky, a tak byla pamětní deska umístěna právě tady. Karel Bílek zemřel v listopadu 2019 a letos v březnu byl uveden do Síně slávy české turistiky Plzeňského kraje.

VÝSTAVA, KTERÁ
STOJÍ ZA VÝLET

Zajímá vás, čím se zdobili naši předkové v pravěku? Navštivte výstavu Ozdoby dávné doby v Západočeském muzeu v Plzni a dozvíte se to!

Vidět zde můžete jantarové ozdoby ze Štáhlav, Milínova nebo z Plzně-Radčic, skleněné korálky z Nynic nebo Bdeněvsí a mnoho dalších. Jsou tu i netradiční mohutné opaskové zápony a korále z vápenatých schránek mořského mlže ostnovky středomořské staré až 7000 let, keltské ozdoby z uhlí či naše nejstarší archeologicky doložené exportní předměty – masivní náramky z bílého mramoru. Dětem je určena především interaktivní část s tajemným bludištěm, velkým dřevěným pexesem, barvením obličejů nebo výrobou vlastních ozdob. Součástí výstavy jsou i workshopy ruční výroby vláknů z kopřivy, lnu a vlny a výroby vlastních ozdob z kostí a nerostů.

Výstava Ozdoby dávné doby trvá v muzeu už jen do 28. září.

Práci úředníků zrychlí roboti

Víte, že přesnost člověka při rutinní práci s daty je jen 78 procent? Kdyby tutéž práci dělal robotický počítačový software, byl by spolehlivý skoro na sto procent. Nehledě na to, že člověk má zpravidla vyšší kvalifikaci než jen pro takovou činnost, a měl by se jí tudíž věnovat. Proto krajský úřad připravuje robotickou automatizaci svých procesů.

Jednoduše řečeno: roboti, tedy speciální počítačové programy, ulehčí úředníkům hodiny rutinní práce a občanům tak výrazně

zrychlí vyřízení jejich záležitostí. „Roboti jsou totiž nejen přesnější, ale až dvacetkrát rychlejší než člověk. Dokážou například otevírat e-maily, extrahovat z nich obsah, vkládat jej do databází, vyplňovat formuláře, provádět výpočty a pracovat se strukturovanými daty,“ shodli se Pavel Hais, náměstek hejtmanky pro oblast IT, digitalizace a Centrální nákup a Milan Chaloupka, předseda výboru pro digitalizaci, IT a Otevřený kraj. Například v Moravskoslezském kraji již roboti pomáhají i při vyřizování dotací.

Haydnovky jdou do Itálie

Letoškem počínaje bude dramaturgie Haydnových hudebních slavností prezentovat v rámci jednotlivých ročníků tvorbu hlavních hudebních „národů“ či regionů, které přispěly k formování klasicistní hudební řeči. Rozhodující postavení mezi těmito národy má Itálie, a tak italské a Itálii inspirované hudbě 17. a 18. století bude věnován 29. ročník festivalu.

Zahájení 9. září v kostele v Dolní Lukavici obstará Orchestr Konzervatoře Plzeň. Další

festivalové dny pozvou např. na vystoupení do chotěšovského kláštera či na nebílovský zámek. Koncert na Vícově u Přeštic nabídne čtení z dopisů barokních šlechticů, kostel v Řenčích duel Mozarta a Clementiho. Závěrečný koncert 29. září v Liticích připomene 250 let od narození F. X. Brixioho. Haydnovy hudební slavnosti jsou jednou z nejvýznamnějších hudebních aktivit na území Plzeňského kraje a kraj je jejich generálním partnerem.

Kompletní program festivalu na www.haydn-festival.eu.

Janovský mokřad je přírodní rezervací

Plzeňský kraj má od letošního roku novou přírodní rezervaci. Jmenuje se Janovský mokřad a zabírá zhruba 71 hektarů poblíž dálnice D5 u Nýřan. Rezervace chrání mokřadní biotop s rákosinami, křovinami či rašelinnými plochami, desítky druhů ptáků a další chráněné živočichy, kteří žijí na území zaniklého rybníka Janov. Část nejcennějších pozemků pro rezervaci kraj vykoupil zhruba za 6,5 milionu korun.

„Divočinu musíme chránit a kde je to možné, i obnovovat. Tím naše krajina nabyde vyšší schopnosti regenerace, udržování vody, biodiverzity a redukce CO₂ v ovzduší. Janovský mokřad je jeden

z tisíce projektů, které budeme muset za tímto cílem realizovat v celé ČR,“ říká náměstek hejtmanky pro oblast životního prostředí, zemědělství, evropských záležitostí a regionálního rozvoje Josef Bernard.

V mokřad pomohli tuto lokalitu proměnit bobři, kteří se zde usídlili zhruba před deseti lety a začali budovat své hráze. Díky nim se území zatopilo. Jeho vysoká hodnota je ve velké šíři zdejších rostlin a živočichů. Jen ptáků tu žije kolem šedesáti druhů a řada z nich se zde objevila teprve po zamokření. Hnízdí tu například ohrožení jeřábi popelaví, chřástal vodní či kopřivky

obecné, viděn tu byl i chřástal kropenatý a slípka zelenonohá, na tahu se tu zastavují zrzohlávky vrubozobé, čírka obecná, čírka modrá či téměř vyhynulý polák malý. Lokalita je cenným biotopem i pro mnoho obojživelníků či hmyzu, včetně řady druhů motýlů.

Nyní zde vzniká malý značený okruh pro návštěvníky, jehož součástí budou lávky a informační tabule. Zároveň se pracuje na projektu pastevního areálu, pozorovacích míst a dalších stezek pro návštěvníky nebo na projektu tůň. Tyto plány by se měly ve skutečnost proměnit během příštího roku.

Přijďte ponocovat s netopýry do Chotěšova

Netopýři obývají planetu Zemi už šedesát milionů let a přestože covidová pandemie jejich pověsti příliš neprospěla, stále zůstávají fascinujícím zvířetem. Jsou jediným savcem, který dokáže létat, a to dokonce rychlostí až padesát kilometrů za hodinu a v akrobatických kouscích si

nezadají s leckterým věhlasným pilotem. A to vše zvládnou v noci, vedeni pouze svým dokonalým radarem. Všechny druhy netopýrů, které u nás žijí, jsou chráněné, některé dokonce kriticky ohrožené. Více o netopýrech prozradí Noc pro netopýry, která se koná 3. září od 17 hodin v kláš-

teře Chotěšov. Dozvíte se tu víc o jejich životě i jejich unikátních radarech, nahlédnete do jejich podivuhodného světa, uvidíte dokonce hendikepované netopýry a budete moci zhlédnout film Náš soused netopýr. Vstup je zdarma a akce se koná za každého počasí.

Galerie je zase o krok blíž realizaci

Výstavba nové budovy Západočeské galerie v Plzni U Zvonu je zas o kousek blíž. Má platné stavební povolení a hotovou studii proveditelnosti.

„V listopadu by měla být hotová prováděcí dokumentace, bez které nemůže být soutěž na zhotovitele stavby vyhlášena, a nyní se aktualizuje rozpočet,“ říká náměstek hejtmanky pro oblast kultury a památkové péče Marek Ženíšek.

Kraj se bude snažit získat dotaci od státu, která by mohla pokrýt patnáct procent nákladů. Celková cena stavby se pohybuje kolem jedné miliardy. Kde vezmete zbytek?

Financování musí být vícezdrojové. Na Ministerstvu kultury zažádáme o 15 procent nákladů. Dalším zdrojem jsou evropské peníze. Tam bychom z Národního plánu obnovy, kde jsou alokovány tři miliardy na kulturní a kreativní centra, mohli získat přibližně 300 milionů. Kolik to přesně bude, rozhodne Ministerstvo kultury. Ve prospěch projektu nové budovy galerie hraje jeho připravenost a jistota, že se podaří vše stihnout do roku 2025, jak požaduje Národní plán obnovy. Poté bude na kraji, aby do tří let rozložil zbytek nákladů.

Existuje i varianta, která by počítala s financemi ze soukromého sektoru, tedy od

spenzorů a partnerů nebo jako PPP projekt?

Přestože je to jeden ze způsobů, jak realizovat projekt směřující k zajištění veřejné služby, je na tento typ instituce dle mého názoru nevhodný. Sponzoři a mecenáši jsou samozřejmě vítáni. Západočeská galerie a její sbírky v celkové hodnotě 1,5 miliardy jsou však v majetku Plzeňského kraje a ten by se měl o své sbírky, expozice a depozitáře postarat. Navíc je to i jeho legislativní povinnost. Nechovali bychom se jako správní hospodáři,

kdybychom nadále měli v nevyhovujících podmínkách schovaná díla Čapka, Špály či Zrzavého. Vlastníme druhou nejvýznamnější sbírku českého kubismu po Národní galerii v Praze a nemáme prostory, kde ji vystavovat. **Jak se bude na realizaci budovy galerie podílet město Plzeň, na jehož území bude stát?**

Od města máme pozemek v centru Plzně. Věřím, že nová budova a její expozice pomohou zejména Plzni a cestovnímu ruchu metropole.

Festival na ulicích
MULTIŽÁNROVÝ FESTIVAL V ULICÍCH PLZNĚ
20. – 28. 8. 2021
www.festivalnaulici.cz

VSTUP ZDARMA

ŽIVÁ PLZEŇ 2021

HLAVNÍ PARTNER: **Kulturní Plzeň**
PARTNEŘI: **SKUPINA ČEZ**, **PLZEŇSKÝ KRAJ**, **PLZEŇSKÁ TEPLÁRENSKÁ** (Více než energie), **MĚSTSKÝ OBLVOD PLZEŇ 3**, **Městský obvod Plzeň 4**

Vydejte se po Zlaté stezce

Hledáte tip na výlet? Zkuste Zlatou stezku. Provede vás hustě zalesněnou krajinou, která mlčky křičí dějiny dvacátého století, kolem historických a kulturních památek, přes dva národní a šest přírodních parků. Začíná v Chodové Plané, prochází Českým lesem a Šumavou a končí v Českých Budějovicích. www.zlatoustezkou.cz

Kraj má devět nově oceněných regionálních potravin

Ochutnat masné, mléčné, pekařské a další místní výrobky, důkladně je posoudit a ohodnotit – takový úkol leží každoročně před porotou soutěže Regionální potravina Plzeňského kraje. Letos vybírala ze 130 produktů od 37 výrobců v devíti kategoriích.

„Letošní ročník byl zvlášť bohatý na kvalitní potraviny. Nejvíce produktů soutěžilo v kategorii Alkoholické a nealkoholické nápoje,“ uvedla Helena Hnojská ze společnosti Úhlava, o. p. s., která je koordinátorem soutěže v Plzeňském kraji.

Ocenění Regionální potravina mohou získat pouze producenti zemědělských a potravinářských výrobků, kteří zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců. Oceněný výrobek získává právo zdarma užívat značku Regionální potravina po dobu čtyř let.

Slavnostní předávání ocenění **Regionální potravina Plzeňského kraje 2021** a **do-datečných ocenění** proběhne 26. září na Slavnostech jablek v Sadech Nebílovy.

Žiheláček se sýrem, Jaroslav Procházka
Lesní špek – Dřevorubecký bok speciál,
 Ing. Michal Šneberger
Kozobylík, Farma u Františky s.r.o.
BIO jogurtové kozí mléko – Borůvka,
 Luděk Maruna
Žitný chléb, Roman Sebera
Švestky s karamellem, JS Chocolate s.r.o.
Kolowrat limonáda, Kolowratovy sady s.r.o.
Kouzelné hrušky se skořicí, Od Macháčků s.r.o.
Anežčin rakytníkový koncentrát v medu,
 Ing. Milan Douděra

Hovězí sušená šunka, AB Bor, s.r.o.
Nebílovský mošt – jablko, zázvor,
 LUKRENA a.s.

Zelná šťáva z kysaného zelí,
 Zelarňa Lobkowicz s.r.o.

Jogurt bílý, Jindřiška Janděčková
Cuketový relish, Josef Vanický
Babinský zlaťák, Sir Bohemia s.r.o.
Dvojtihodný koláček, Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy

KALENDÁRIUM

26. srpna – 4. září, Plzeň
Alpinum Plzeň 2021

Tradiční prodejní výstava skalniček a drobných rostlin.

29. srpna, Jízdárna Světce
Jaroslav Svěcený a Cigánski Diabli

Koncert v rámci XIX. letního hudebního festivalu.

5. září, Historický park Bärnau-Tachov
Barevný den pro děti a rodiny

Pestrý program s nádechem středověku pro rytíře i dámy.

11. září, Horšov
Den Českého lesa

Letos s ukázkami práce koní nebo soutěží chladnokrevných koní O pohár Českého lesa.

11. září, Plzeň
Plzeňské dvorky

Navštivte jindy nepřístupné dvorky! Komentované prohlídky, program, hra pro děti.

25. a 26. září, Plzeň
Víkend otevřených ateliérů

Ateliéry výtvarníků zvou k návštěvě a nabízejí program pro děti i dospělé.

Do 26. září, Špičák „Sedlo“ / Železná Ruda

Vláčkem Šumavákem na Černé jezero

Jízdy speciálního vláčku, út – ne čtyřikrát denně.

Do 26. září, Zelená hora u Nepomuka
Filmová expozice...

aneb Terazky se vrací!

Výstava o Černých baronech, přístupná pá–ne 10–17 h.

15. října 2021 od 14:00
Světový den záchrany života

Budova ředitelství ZZS PK, Bory

Už neumíme být sousedy

S architektem Janem Soukupem se dá mluvit dlouho a o mnoha věcech. Naše povídání začalo u památek, jimž jeho ateliér navrácí zašlou krásu už desítky let, a dostali jsme se až k současné architektuře a k fenoménu sousedství. Ten se podle něj z naší společnosti vytratil.

„Na jaře jsme dokončili tříletou rekonstrukci katedrály sv. Bartoloměje a v červenci skončila rekonstrukce další části chotěšovského kláštera. Obojí splnilo má očekávání. Katedrála je dokonce předčila,“ říká.

V čem?

Dříve bylo její zdivo tmavé a těžké, kameny byly léty zašlé. A teď se její vnitřek rozzářil, dokonce bych řekl, že je veselý. Možná jsme původní záměr dokonce překročili, protože já jsem chtěl, aby byl jen čistý. Měl jsem starost, aby katedrála nevypadala, že je nová, ale aby na každém jejím kameni bylo vidět, že je mu sedm set let.

A nevypadá jako nová?

Nevypadá. Já na jejích kamenech těch sedm set let pořád vidím.

Jan Soukup

- Narozen 6. prosince 1946 v Plzni
- Autor rekonstrukce Měšťanské besedy v Plzni, jízdního ve Světcích u Tachova, hamru v Dobřívě či náměstí v Plané
- V roce 2018 obdržel Cenu Jože Plečnika za celoživotní přínos v oblasti architektury a stavitelství

Máte pocit, že jste se strojem času přenesl o sedm století zpátky?

Skoro. Ale nejstarší vybavení katedrály je z roku 1654, takže 14. století to není. Ale do toho sedmnáctého se asi vrátíme. I když nevím, jak přesně tehdy katedrála vypadala. Rád bych se do té doby nějak přenesl a podíval se, jak vypadala celá Plzeň.

Kromě toho, že je katedrála čistější a zářivější, jaká další překvapení tu na vás čekala?

Vzhledem k tomu, že katedrála byla rekonstruována v letech 1879 až 1883 a pak ještě v letech 1914 až 1919, je hodně prozkoumaná a skoro všechno o ní víme. Ale přesto tři překvapení tu na nás čekala.

Nejdřív jsme narazili na znak města Plzně, v jehož srdečním štítku ovšem nestojí král Václav II. v parádní zbroji, nýbrž zrzavý žid v chasickém klobouku. Myslím, že to souvisí s rekonstrukcí z let 1879 – 1883. V archivu jsem totiž našel několik dopisů výtvarníků, kteří se na ní podíleli a kteří si stěžují na špatnou platební morálku města. Myslím si, že tohle byla pomsta.

Co jste s tím znakem udělali?

Nechali jsme ho tak, samozřejmě.

Druhé překvapení na nás čekalo na kůru. Tam jsme pod podlahou našli renesanční

malby asi tak z roku 1580. Ty nám ukázaly, jak asi v téhle době největšího bohatství a rozkvětu města byl kostel vyzdobený.

A třetí překvapení jsme našli v presbytáři. Když jsme vylezli na lešení, našli jsme tam stopy po střelách. Nejdřív jsem si myslel, že pocházejí ze 6. května 1945, kdy Němci stříleli z věže a že jde o zbloudilé americké střely. Ale ony jsou v opačném směru, zevnitř kostela ven, od západu. Ptal jsem se historiků, ale nikdo o žádné události, které by to odpovídalo, nevěděl. Objasnili mi to až můj bratr Emil, tehdy sedmiletý, ale dosud s velkou pamětí: 6. května 1945 ráno probíhala mše, ze které se Němci snažili lidi vyhnat ven. Lidé ale nechtěli, a tak Němci začali pro výstrahu střílet do vzduchu, tedy do kleneb.

Ale vlastně mám ještě čtvrté překvapení! Z lešení v presbytáři jsem zjistil, že v horní části vitrážových oken je Kačer Donald! Ze zobáku mu vyrůstají rostliny. Takhle se ve čtrnáctém století zobrazovali takzvaní Zelení muži, o jejichž významu se historici umění dodneška přou. Rok mi ten Kačer Donald vrtal hlavou, až mě napadlo, že se vitráže v roce 1992 restaurovaly. Zavola jsem do firmy, která to tehdy dělala, a její majitel okamžitě věděl, o čem mluvím: „No konečně si toho někdo všiml!“ zvolal. „My jsme se tak pobavili, když jsme to dělali.“

Byla katedrála to největší, co jste ve své práci rekonstrukce a restaurování památek dělal?

Třeba klášter Chotěšov je oproti katedrále mnohem složitější.

Protože z těch čtyř západočeských klášterů byl nejvíce zdevastovaný?

Nejen proto. Z podzemních chodeb, které sloužily jako vodárenský systém, jsme vytahali neuvěřitelné množství odpadků a dalšího bince. Kromě toho jsme se pustili do západního křídla, kde je muzeum. Tady jsme udělali zázemí pro návštěvníky a pro účinkující na kulturních akcích. A přede-

vším jsme tu založili lapidárium pro originály barokních soch, které už nemohou zůstat na pospas povětrnostním vlivům.

A Chotěšov pro vás nějaké překvapení měl?

Své podzemí. To je na mnohem vyšší úrovni než v Plasích, které jsou jím známé. Chotěšov je ve velkém terénním spádu, který vyrovnávají takzvaná spadiště. To jsou chodby z velkých kamenných kvádrů, některé jeho prostory jsou vysoké až deset metrů, které sloužily jako kanalizační systém. Systém pochází zhruba z roku 1730 – 1740 a jeho autorem je zřejmě Ondřej Kondel. To byl Santiniho výkonný stavitel v Plasích a co se tu naučil, pak přenesl do Chotěšova, kde to povýšil na technické dílo špičkové úrovně.

Vašima rukama nebo rukama vašeho atelieru teď prochází také Velká synagoga v Plzni a areál v Mariánské Týnici. Co pro vás tyhle dvě akce znamenají?

Synagogu jsme rekonstruovali v devadesátých letech, ale z finančních důvodů se zvládla jen polovina prací. Tu druhou dokončujeme teď. Ale zase za těch pětadvacet let provozu víme, co je zapotřebí. Takže tu bude třeba ozvučení nebo jeviště, které bude zajižďet do podlahy.

Dostavba Mariánské Týnice byla něco úplně výjimečného. Když jsme skončili, uvědomil jsem si, že se celý areál obrátil. To, co se až do té doby považovalo za čelo, se stalo zadním průčelím, a co bylo považováno za zadní část, se stalo čelem. Teď jako kdyby Mariánská Týnice otevírala náruč a vítala poutníky. Dokončili jsme Santiniho myšlenku, posvátnou geometrii a udělali jsme z toho skutečně poutní místo.

Co na to Santini? Mluvil jste s ním? Přišel za vámi třeba ve snu?

To ne. Ale já jsem se snažil nejt po jeho stopách, ale jít v nich. Nehledat ho, ale chytat jeho rytmus, pochopit jeho myšlení.

Co jste se od něj naučil?

Smyslu pro detail. Ten já moc nemám. Tady jsem pochopil, že je stejně důležitý jako koncepce.

Dosud jsme si povídali o památkách, ale co současnost? Jaká je současná architektura?

Docela dobrá, ale dobrou architekturu nedělá jen architekt. To je jen polovina. Druhá polovina úspěchu je investor. Ten prostě musí chtít. A tady je problém v jakémsi malém rozhledu investorů.

Není to také strach z veřejného mínění?

Asi také. Jde se po jistotě.

Hodně lidí za krásnou architekturu považuje baroko, renesanci nebo secesi. Ale dvacáté století je pro ně nesrozumitelné až ošklivé. Proč? Je to proto, že se tu styly střídaly až příliš rychle?

Přesně tak. Svět dvacátého století je příliš složitý. Některé styly trvaly jen deset let – a to je na mentalitu člověka moc rychlé. A výchova ve školách tomu nepomáhá.

Odráží se to pak i v individuální architektuře našich rodinných domků?

To se nedá oddělit. Navíc dnešní domy nevytvářejí sousedství. Jeden je zděný, druhý dřevěný, jeden má malá okna, druhý velká. Podíváte-li se na náměstí třeba v Telči, vidíte, že každý dům věděl o domě vpravo i vlevo a zapojil se do celku. Fenomén sousedství byl důležitý. Dnes je dům třeba brčálově zelený, aby přežival všechny kolem a dal najevo, že ho nikdo kolem nezajímá. A majitel tím říká, že není ochoten být sousedem. A není to jen věcí rodinných domů. Dělalji to i vlastníci městských činžáků.

Je ještě nějaká památka, kterou byste si přál rekonstruovat?

Městské lázně v Plzni. Už jsem pro ně zpracoval několik projektů a myslím, že by to měl být objekt otevřený veřejnosti.

Markéta Čekanová

PODCAST

POSLECHNĚTE SI PODCAST PLZEŇSKÉHO KRAJE S JANEM SOUKUPEM A DOZVÍTE SE JEŠTĚ:

Byli horším vlastníkem památek vojáci, nebo zemědělci? Proč má chotěšovský klášter dokonalejší systém podzemí než Plasy? Je důležité, aby ten, kdo rekonstruuje či dostavuje památku, byl věřící? Jaká barva se absolutně nehodí na fasádu domu?

SPORTOVNÍ TALENT

V této rubrice představujeme talentované sportovce, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Denisa Řáhová se věnuje rychlostní kanoistice v TJ Prazdroj Plzeň.

Letošní maturantka na Sportovní a podnikatelské střední škole v Plzni bude pokračovat v náročném studiu na FTVS v Praze.

V minulých letech dvakrát vyhrála mistrovství ČR mezi ženami a dvakrát získala bronzovou medaili z ME v juniorské kategorii.

ÚSPĚCHY V ROCE 2021:

- účastnice kvalifikace na OH v Tokiu
- 2. místo na SP v Barnaulu
- 8. a 9. na ME v kategorii U23
- reprezentantka ČR
- 5x zlatá na Mistrovství republiky žen

Denisa Řáhová patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje pečující o talentované sportovce reprezentující kraj na mezinárodní úrovni.

Univerzita slaví 30 let koncertem Tata Bojs

Západočeská univerzita v Plzni si v září připomíná 30. výročí svého vzniku. Své jubileum oslaví festivalem Den v kampusu.

„Třicet let univerzity chceme oslavit jak s našimi studenty, absolventy a partnery, tak s veřejností. Těší nás, když lidé univerzitu sledují, vědí o jejích aktivitách, a především ji berou za svou, jako významnou instituci, která dělá z Plzně univerzitní město. Proto všechny zveme, aby s námi přišli třicetiny oslavit,“ říká rektor Miroslav Holeček.

Středobodem oslav 30. výročí ZČU bude Den v kampusu, který se uskuteční v úterý 21. září. Půjde o festival se vším všudy.

V univerzitním areálu na Borských polích vrostou dvě hudební scény, kde se od 14 hodin budou střídát profesionální i studentské kapely. Vystoupí Donnie Darko, Milan Samko, Blue Chesterfield, Ida The Young nebo hudebník 7krát3, čerstvý nositel Ceny Anděl v kategorii Sólový interpret roku. Na své si přijdou také příznivci slam poetry, pro které vznikne speciální scéna ve vnitrobloku Fakulty strojní. Kromě skvělé hudby jsou připraveny sportovní aktivity, soutěže, workshopy a také kvalitní jídlo a pití.

Vyvrcholením univerzitního festivalu bude koncert kapely Tata Bojs, jejíž písně zazní v kampusu ZČU od 20 hodin. Vstup je zdarma.
Více na www.zcu.cz/30let.

Žáci a studenti od nás se ve světě neztratí!

Vycestovat do zahraničí za studiem patří už řadu let celkem běžně do života mladých lidí. Na jaře odstartoval nový evropský program Erasmus+, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání, v odborné přípravě a v oblasti sportu a mládeže.

V Plzeňském kraji se do podobných programů a projektů zapojují školy už bezmála dvacet let. Řada z nich má alespoň jednu partnerskou organizaci v zahraničí, přičemž nejčastěji to je v Německu, Anglii, Francii, Itálii, Španělsku a na Slovensku.

Řada škol byla navíc za své partnerské projekty oceněna. Například projekt Keramici a kamnáři v Portugalsku Středního odborného učiliště stavebního z Plzně získal cenu Domu zahraniční spolupráce pro nejlepší vzdělávací projekt v roce 2020 v programu Erasmus+, odborné vzdělávání a pří-

prava. Projekt plzeňského Gymnázia Luďka Pika nazvaný Investigar, exponer y debatir para aprender a ser críticos byl zase nominován na ocenění jako jeden z nejlepších vzdělávacích projektů pro oblast školního vzdělávání.

Základní škola Přimda získala v roce 2018 ocenění za projekt Culture and History without Borders: Success in Diversity, Diversity in Success a za projekt Wir bauen Brücken.

Očkování: velké téma posledních měsíců

Očkování se stalo nejdiskutovanějším tématem poslední doby. Nikdy jsme tolik neřešili, zda je očkovací látka bezpečná, proč se očkovat, jestli budu mít termín nebo bude dostatek vakcín. Pandemie onemocnění covid-19 s sebou přinesla úplně jiný pohled na očkování. K polovině července bylo v kraji naočkováno první dávkou 52 % obyvatel, ukončené očkování mělo 44 %.

Začátkem tohoto roku, kdy počty nemocných a nakažených stále stoupaly, bezpečnostní opatření se zpříšňovala a nikdo vlastně nedokázal odhadnout, co přinese budoucnost, se naděje upírala k novým vakcínám proti onemocnění covid-19. Na lepší časy se začalo blýskat v lednu, kdy do České republiky první vakcíny dorazily. Záhy se ukázalo, že jich není dost a poptávka výrazně převýšila nabídku.

Plzeňský kraj ve spolupráci s dalšími nemocnicemi a poliklinikami zřídil síť očkovacích center tak, aby byla pro obyvatele kraje co nejdostupnější. V létě vyjely po dohodě se starosty mobilní týmy a očkovaly přímo v obcích, očkovalo se také ve firmách.

V průběhu léta se značně oblíbě těší očkování bez registrace. Tuto možnost nabídla v Plzeňském kraji stávající očkovací centra ve vyhrazených termínech. Od července se rozběhlo i očkování dětí starších dvanácti let. To původně probíhalo v nemocnicích Plzeňského kraje a ve Fakultní nemocnici v Plzni. Jejich kapacita přestala záhy stačit, a tak se připojilo i Velkokapacitní očkovací centrum v Plzni na Skvrňanech. Bez registrace očkuje děti Stodská nemocnice. Navýšení kapacit proběhlo zejména proto, aby děti

stihly ukončit očkování druhou dávkou před nástupem do škol.

V Klatovech bude probíhat očkování v kulturním domě jen do 18. 8., poté se přesune do Klatovské nemocnice na ortopedickou ambulanci. Ke konci září bude ukončovat provoz Velkokapacitní očkovací místo v Plzni ve Vejprnické ulici a uvolní budovu pro potřeby střední školy. Jeho služby budou převedeny do Rokycanské nemocnice. Ostatní místa budou i na podzim očkovat beze změny.

Co přinese budoucnost, lze jen těžko odhadovat. Nezbyvá než být i nadále disciplinovaní a dodržovat základní hygienická a bezpečnostní opatření: mýt si a desinfikovat ruce, dodržovat rozestupy a nosit respirátory tam, kde je to vyžadováno. A jít se naočkovat.

Cenu kvality získalo KERMI a centrum sociálních služeb z Města Touškova

Hned dva laureáti letošních Národních cen, které každoročně udílí Ministerstvo průmyslu a obchodu, jsou z Plzeňského kraje. Třetí místo v Národních cenách kvality v kategorii Byznys získala firma KERMI ze Stříbra a stejné místo v Národních cenách za společenskou odpovědnost v kategorii Chytré inovace si odneslo Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Města Touškova.

Firma Kermi funguje ve Stříbře pětadvacet let. Jejím oborem je výroba topných těles a Národní cenou kvality byla oceněna už v letech 2011 a 2015.

Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Města Touškova bylo oce-

něno v oblasti chytrých inovací v rámci společenské odpovědnosti. Porotce zaujala jejich aplikace VerAppSociální péče v 21. století, která se zaměřuje na digitalizaci dat, automatizaci procesů a řízení pobytových i terénních pečovatelských služeb. Chytrá aplikace je určena sociálním pracovníkům a je koncipována tak, aby ji mohl obsluhovat kdokoli a odkudkoli. Centru pomáhá zlepšovat plánování práce i sledovat stav klientů, aby mohli dostávat tu nejlepší péči. Zahnuje ale také vykazování provozních dat nebo naplňování legislativních povinností.

Fotografická a filmová soutěž pro pěstounské rodiny v Plzeňském kraji

Pěstounské rodiny, zachyťte ve fotografiích nebo na video své NEJ prázdninové okamžiky! Soutěžní díla se odevzdávají v elektronické podobě do konce září 2021 tzv. doprovázejícím organizacím pěstounů.

Více informací na <https://pestouni.plzensky-kraj.cz/>

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhne v druhé polovině listopadu.

V Horní Bříze pomáhají klientům i s videohovory

Historie domova pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze se píše už bezmála půlstoletí. Za tu dobu byla jeho budova několikrát rekonstruována a rozšiřována, aby se co nejvíce přiblížila potřebám svých klientů.

Domov poskytuje služby s celoročním pobytem zdravotně postiženým dospělým lidem, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Nabízejí tu celodenní pobytové sociální služby pro 188 uživatelů a dva lidé tu najdou místo v takzvané odlehčovací službě, která by se dala popsat asi jako školka pro dospělé. Klient zde stráví týden až měsíc, díky čemuž si ti, kteří o něj běžně doma pečují, mohou odpočinout, zajet na dovolenou, věnovat se práci anebo mu třeba doma zrekonstruovat pokoj.

Minimální věková hranice pro poskytnutí sociálních služeb je padesát let. Nově je možné službu poskytnout i zdravotně po-

stiženým stárnoucím rodičům a současně zdravotně postiženému dítěti, které dovršilo 40 let věku.

Zařízení je rozsáhlým komplexem několika budov. Nejmladší budova byla dokončena v roce 2008 a nabízí uživatelům samostatné sociální zařízení na každém pokoji. Celé zařízení je bezbariérové. Uživatelé mají k dispozici velkou zahradu s parkem, kde rádi tráví volný čas, pořádají se zde akce s rodinami a při hezkém počasí jsou pořádány venkovní aktivizační činnosti.

Prioritou zaměstnanců je vytvářet podmínky pro spokojený život klientů, který respektuje jejich individualitu. Zaměstnanecký kolektiv nahrazuje uživatelům rodinu a poskytuje jim smysluplné trávení volného času v době, kdy mohou být například v důsledku epidemiologické situace zakázány návštěvy. V takových situacích personál pomáhá třeba i s videohovory prostřednictvím tabletů.

Nabídka aktivizačních činností pro klienty přináší třeba i canisterapii, besedy, přednášky, koncerty, zahradní akce nebo tvoření z keramické hlíny.

Do školy autobusem a vlakem

Začátek školního roku se pomalu blíží a s ním i tradiční otázka, za jakých podmínek mohou děti cestovat veřejnou dopravou do školy a kolik to bude rodiče stát.

Pro pravidelné cestující bývá nejvýhodnější si pořídit předplatné jízdné. Co k tomu potřebujete?

1. Zřídit si Plzeňskou kartu, pokud ji ještě nevládníte. O kartu si můžete zažádat v Plzni v Zákaznických centrech PMDP, v Informační kanceláři dopravce ARRIVA a na ÚMO 2 a ÚMO 4. Dále si můžete o kartu zažádat v dalších městech v rámci celého Plzeňského kraje – prodejní místa jsou většinou na městských úřadech nebo v kulturních a informačních centrech. **Více na www.pmdp.cz/prodejni-mista/**
2. Nahrát si na kartu nárok na slevu.
3. Zjistit, jaké zóny pro své cesty potřebujete. S tím vám pomůže třeba stránka www.jezdimepokraji.cz, kde si zadáte nástupní a výstupní zastávku a vyhledávač vám najde nejen spojení, ale zároveň vám i zobrazí čísla zón IDPK na vámi zvolené trase.
4. Aktivovat si na kartu předplatné. To je možné udělat několika způsoby:
  - na prodejním místě,
  - na bankomatu České spořitelny,
  - přes e-shop Plzeňské karty (pozor, takto zakoupené předplatné je nutné fyzicky na kartu nahrát na bankomatu České spořitelny, na prodejním místě nebo na terminálu ve vozidle PMDP)

Pokud chcete předem vědět, kolik za předplatné zaplatíte, využijte kalkulačtor na stránkách www.plzenskejizdne.cz.

Předplatné IDPK je možné si zakoupit s platností na jeden až 365 kalendářních dnů. Takže si můžete kupovat měsíční předplatné, ale stejně tak si můžete zakoupit předplatné od září do Vánoc, na celý školní rok nebo rovnou na celý rok, protože s předplatným můžete samozřejmě cestovat i o prázdninách, třeba na brigádu.

Kdo nevyužije předplatné, pro toho je tu jízdné na jednotlivé cesty. I to je velmi jednoduché, a to dokonce i v případě, že musíte přestupovat ze spoje na spoj,

z autobusu na vlak a podobně. Kupujete si totiž jen jednu jízdenku!

Například student jede ze Zbiroha do Plzně. Ve Zbiroze nastoupí na autobus a požádá o jízdenku do zastávky Plzeň - Bory. Vůbec nevádí, že autobus do Plzně nejede. Student se jím sveze do Kařezu, kde přestoupí na vlak a tím dojde na plzeňské hlavní nádraží. Tady sedne na tramvaj nebo na trolejbus a dojde až ke škole. A to bez toho, aby si ve vlaku nebo v MHD musel kupovat další lístek – prostě se při kontrole prokáže zakoupenou jízdenkou. A pro cestu zpět si v MHD koupí lístek P+V pro studenty. Touto jízdenkou se prokáže ve vlaku/na nádraží, kde nahlásí zastávku Zbiroh a následně je mu vydána doplatková jízdenka až do Zbiroha. Tou se pak prokáže při nástupu do autobusu v Kařezu.

Kromě toho se dá předplatné a jednotlivé jízdné kombinovat. Pokud by měl zmíněný student předplatné pro zónu Plzeň, pak by při nástupu ve Zbiroze postupoval stejně, jen by ke strojků přikládal Plzeňskou kartu a platil by tedy jízdenku jen na hranice Plzně a dál by mu platilo předplatné. Při cestě zpět by se při případné kontrole v MHD prokázal předplatným nahaným na Plzeňské kartě, ve vla-

ku/na nádraží by si zakoupil jízdenku do Zbiroha a opět předložil Plzeňskou kartu, aby mu mohla být vydána doplatková jízdenka.

A co je na tom nejlepší?

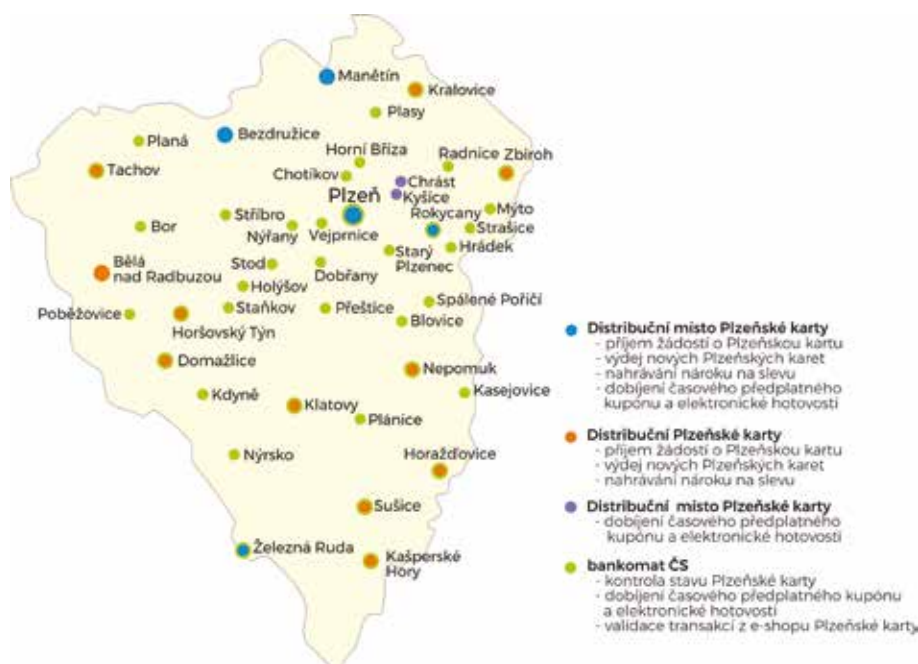
Přestože je jednotlivé jízdné zónové, nemusíte vůbec vědět, jaké zóny pro svou cestu potřebujete – tohle vše za vás vyřeší odbavovací zařízení ve vozidlech. Na lístku pak budete mít jen uvedeno, ve kterých zónách a jak dlouho můžete cestovat.

A jak je to se slevami z jízdného?

Děti a studenti ve věku 6–26 let mají nárok na slevu. S ohledem na věk a na zónu, pro kterou si kupují jízdné, se může mírně lišit způsob prokazování nároku.

Majitelé chytrých telefonů si navíc mohou stáhnout aplikaci Virtuální karta a kupovat si jízdenky přes ni. **Více informací najdete na www.virtualnikarta.cz.**

Jak předplatné, tak jednotlivé jízdné platí na celou cestu na všechny druhy dopravy, tj. v autobusech „modré flotily“, v MHD (s výjimkou MHD Tachov) a na železnici, a to v obvodu IDPK. Naopak, přestupní a předplatné jízdné neplatí na komerčních linkách.

**PAVEL ČÍŽEK
(STAN)**

náměstek hejtmanky
pro oblast dopravy

**IVO GRÜNER
(ČSSD)**

zastupitel Plzeňského kraje

**RUDOLF ŠPOTÁK
(Piráti)**

náměstek hejtmanky
pro oblast sociálních věcí

**PETR VANKA
(ANO)**

předseda Kontrolního výboru

Současnou největší dopravní stavbou Plzeňského kraje je Západní obchvat Plzně. Jakkoli by se mohlo zdát, že jej staví stát nebo město Plzeň, je skutečným stavitelem kraj.

Jak zde probíhají práce? Jde vše, jak by mělo, nebo tu nalézáte nějaké problémy?

ČÍŽEK: Myslím, že kraj, jmenovitě Správa a údržba silnic, se zhostil práce velmi dobře. Byly vysoutěženy firmy, které mají zkušenosti, a zatím vše jde podle harmonogramu. Na estakádě přes údolí jsou už založené všechny pilíře, a tudíž už nás nečekají ani žádná překvapení z oblasti geologie. Já jsem spokojen.

Ani dosud se tedy neobjevily žádné komplikace?

ČÍŽEK: Ty jsou na každé stavbě! Například jsme dopravou zatížili Křimice a další okolní obce. Ale snažili jsme se alespoň regulovat rychlost projíždějících aut nebo přesunout velké objemy zeminy jina. A až stavba skončí, opravíme zde povrchy zatížených komunikací.

Vidí vše stejně bezchybně i Petr Vanka ze svého postu v čele kontroly kraje?

VANKA: My jsme zatím na stavbě nic fyzicky nekontrolovali. Ale spíš by stálo za diskusi, jak byla celá stavba připravena. My jsme vždy říkali, že stavět obchvat je v pořádku, ale měl být minimálně čtyřproudový. Tak, jak je udělán, je podle nás úzký. Ano, přinese zlepšení, ale ne dost velké. A jakmile se tam cokoli stane, bude celý obchvat neprůjezdný.

ČÍŽEK: Takhle velké stavby se připravují celé roky. A když jsme stavbu přebírali, bylo o dvoupruhu už rozhodnuto. A to tak, že buď obchvat bude a bude dvoupru-

hový, nebo nebude vůbec. Ale je připraven tak, aby se v budoucnu dal rozšířit.

ŠPOTÁK: Doufám, že ty další pruhy nebudeme budovat za třicet let, ale výrazně dříve. Myslím, že maximum je horizont deseti let. To, že dva pruhy jsou málo, jsme věděli, už když se slavnostně poprvé koplo do země, ale jak říká Pavel Čížek: dva pruhy jsou lepší než nic.

GRÜNER: Problém vznikl dřív než kraj. Město Plzeň se domluvilo se státem, že stát vybuduje průtah městem, a tudíž že západní okruh nebude státní silnicí I. třídy. A to znamená, že to nemůže být čtyřpruhová komunikace. Jen by mě zajímala čísla nárůstu dopravy během doby výstavby. Zda nenarostla natolik, že se ani po dobudování obchvatu v centru Plzně vlastně nic moc nezmění.

Říkáte tedy, že obchvat by měl být čtyřpruh a na případné rozšíření že je stavba připravena, že by k tomu mělo dojít co nejdříve, ale zároveň že takové rozšíření může udělat pouze stát. Jak z téhle situace ven? Začíná kraj už teď jednat se státem, aby západní obchvat převzal a začal pracovat na jeho rozšíření?

ČÍŽEK: Souhlasím, že je nekonceptní, aby kraj stavěl dopravní stavbu. Kraj neměl stavět takto velkou dopravní stavbu. A další takto velkou rozhodně připravovat nebudeme. Západní okruh z většiny financovala Evropská unie, ale v dalším programovém období na dopravní stavby již peníze v takovém množství nejsou. Velké

stavby by si měl vzít za své stát. Kraj má 4 600 kilometrů silnic a hledáme peníze na jejich opravy a údržby, kde to jde. Na obchvaty okresních a krajských měst kraje nemají ani kompetence, ani finance.

Jak bude západní obchvat efektivní, záleží i na rekonstrukci kruhového objezdu u Makra, kterou připravuje Ředitelství silnic a dálnic. Měl by tu vzniknout, jednoduše řečeno, světelně řízený kruhový objezd, ale nebude to zároveň se spuštěním západního obchvatu.

VANKA: Když už jsme nakousli finance, zajímalo by mě, zda už dodavatel avizoval, že vzroste cena v souvislosti s aktuálním zdražováním stavebních materiálů i prací.

ČÍŽEK: Vyčíslené to ještě není, ale všechny stavební firmy obecně na zdražování upozorňují.

Jak je tato situace ošetřena ve smlouvě?

ČÍŽEK: Ve výběrovém řízení bylo zadáno, že stavba je na tři roky, byl znám i harmonogram. Firmy si podle toho nacenily práci, a to i s určitými riziky, která mohou nastat. Buď se proti nim zajistit, nebo je započítat do nabídky.

Když se téměř přesně před rokem poklepávalo na základní kámen obchvatu, mluvilo se o tom, že by na něj první auta měla vjet v únoru 2023, ale velmi pravděpodobně že bude hotov do konce roku 2022. Platí to stále?

ČÍŽEK: Ano, platí. I když dodávky materiálu vážnou a ještě přišel covid.

Které další místo by si podle vašeho mínění zasloužilo velkou dopravní investici?

ŠPOTÁK: Dlouhodobě víme, že ze strany státu jsou komunikace podfinancované. Další problém přišel s výběrem mýta na některých silnicích první třídy, kdy se kamionová doprava asi z dvaceti procent přesunula na silnice nižších tříd, které tím dostaly velký zásah. Zkrátka míst, která by potřebovala investice, je celá řada. Rozdělil bych to do dvou kategorií: místa, která jsou frekventovaná a kde obnova musí být častější, a místa odlehlejší, kde by obnova měla být pozvolnější.

Konkrétní místo neřeknete?

ŠPOTÁK: U nás na Domažlicku bych určitě vybral, ale asi bych musel vyrazit na kole a projet pohraničí.

Ivo Grüner má jasno?

GRÜNER: Kraj by se měl zaměřit na opravy silnic, aby se mladí lidé dostali do práce a senioři k lékaři. Jsem moc rád, že Správa a údržba silnic dobře komunikuje se starosty, kteří nejlépe vědí, kde je co třeba. V okrese Plzeň – sever si dovedu představit větší investice na Chříčsku, kde pořád ještě jsou vesnice, do kterých nemůžete jet víc než 40 km/h, abyste si nerozbili auto. A přitom jsou tam dětské tábory a rekreační lokality, takže právě v létě jsou velmi vyhledávané.

VANKA: My jsme přišli do krajského zastupitelstva v roce 2016 a od té doby říkáme, že by bylo zapotřebí vybudovat spojnicí mezi dálnicí D5 a Domažlicemi. Což by pomohlo i Tachovsku v oblasti zdravotní péče, protože by se sanitky s pacienty dostaly rychleji do Domažlické nemocnice. A zároveň by to ulehčilo obcím na silnicích druhých a třetích tříd, kudy nyní auta jezdí.

ČÍZEK: Oč méně máte peněz, o to lepší musíte mít koncepci, abyste je vynakládali co nejúčelněji. Z naší koncepce vyplynulo sedm set kilometrů silnic, které jsou nejdůležitější, a to z řady hledisek. A tyto komunikace máme v plánu postupně modernizovat na opravdu vysokou úroveň tak, aby se i rozšířily a odpovídaly normě. Další část silnic chceme dostat do dobrého stavu technického, ale nebudeme je rozšiřovat. A na zbytku silnic budeme hlavně opravovat povrchy. A k silnicím si přičítáme devět set mostů, jejichž stav neustále sledujeme a kontrolujeme.

V dalších letech jsme připraveni na velkou stavbu, a to je napojení severního Rokycanska na dálnici. To je investice kolem

sedmi set milionů korun a tady se pokusíme ještě získat evropské dotace.

Jako další důležitou věc vidím opravy silnic druhé třídy východně od Plzně, což by se dalo označit jako náhrada východního obchvatu města. Stejně důležitý je i obchvat Tachova.

Myslím, že kraj, jmenovitě Správa a údržba silnic, se zhostil práce velmi dobře. Byly vysoutěženy firmy, které mají zkušenosti, a zatím vše jde podle harmonogramu. Na estakádě přes údolí jsou už založené všechny pilíře, a tudíž už nás nečekají ani žádná překvapení z oblasti geologie. Já jsem spokojen.

PAVEL ČÍZEK

Postupuje kraj v oblasti dopravy podle vás koncepčně, nebo vidíte někde slabiny?

ŠPOTÁK: Kraj vždy narazí na centrální řízení. Vezměme si spojení z Horšovského Týna do Boru u Tachova. Zatímco kolem celé republiky by měla vést silnice první třídy, tady máme asi pětaticetkilometrový úsek, který je z toho vyčleněn. Je to silnice II. třídy, o kterou se musí postarat kraj.

Na jaře jsme schvalovali koncepci a myslím, že byla sestavena dobře. Jediné, co nám chybí, jsou peníze, abychom ji mohli naplnit.

GRÜNER: Celý svět se po covidu změnil. Kraj udělal velký kus práce na poli veřejné dopravy, která je pěkná, moderní – ale covid nám lidi z veřejné dopravy vyhnal. Začali jezdit auty, která zahlcují silnice. Je tedy třeba změnit myšlení lidí, aby se vrátili zase do veřejné dopravy, která je doveze pohodlně, kam potřebují.

Několikrát jsme zmínili silnice I. třídy, které jsou státní. Ale jejich opravy se kra-

je dotýkají přinejmenším v objízdných trasách, kdy se veškerá doprava včetně kamionů dostává na silnice nižších tříd a do malých vesnic, kudy běžně nejezdí. Jak má kraj od státu kompenzované ničení svých komunikací v těchto případech?

ČÍZEK: Komunikace se státem musí být kontinuální a intenzivní. Každá taková stavba se připravuje dlouho a je třeba, aby obce při přípravách byly aktivní. Když se jedná se starosty, že přes jeho obec povede objížďka, měl by si vyjednat, že po jejím skončení bude objízdná trasa obnovena.

GRÜNER: Já jsem ze Žihle a silnice I/27 je v současné době přerušena v Jesenicích. To je sice Středočeský kraj a objízdná trasa je vyznačena směrem na Rakovník, ale spousta kamionů a nákladních aut jede raději přes Žihli. Tady se v čase žní potkávají se zemědělskou technikou, což je nebezpečné a silnici máme zdevastovanou.

Má-li někudy vést oficiální objížďka, je tu ono zmíněné vyjednávání dopředu. Co ale s touthle situací, kdy se obec stane objízdnou trasou neoficiální? Co může vedení obce vůči státu nebo vůči kraji dělat?

GRÜNER: Může akorát křičet. A jednat s policií, aby tam nepouštěla kamiony. A nakonec prosit kraj, aby silnici opravil.

ŠPOTÁK: Při opravách silnic vždy vzniká dvojí občanská nespokojenost. První je s tím, že silnice je rozbitá a že by ji okamžitě měl někdo opravit. Druhá nespokojenost přichází v okamžiku, kdy opravy začnou: proč zrovna teď a takhle a určitě pomalu. Ale na konci je vždycky spokojenost. Takže během oprav je třeba požádat všechny o shovívavost.

Markéta Čekanová

PODCAST

Naskenujte a poslechněte si náš podcast HYDE PARK Plzeňského kraje

ROZCVIČKA

S KRAJSKÝM PŮLMARATONEM
PLZEŇSKÉHO KRAJE

ČTVRTEK 16. ZÁŘÍ 2021

ŠKODALAND PLZEŇ
15:30 - 18 HODIN

VSTUP ZDARMA

PLZEŇSKÝ KRAJ

Registrace na rozcvicicka@plzensky-kraj.cz

**Poděkování všem
z první linie...**

VSTUP ZDARMA

www.plzensky-kraj.cz

www.klatovy.cz

NÁMĚSTÍ MÍRU KLATOVY

NE 12. 9. 2021

OD 18:00 HOD.

150

155

158

150

112

CHINASKI

Pod záštitou hejtmanky Plzeňského kraje Ilony Mauritzové
a starosty města Klatov Rudolfa Salvetra

PLZEŇSKÝ KRAJ

KLATOVY